

Obsah

Díl 2

ČÁST 1 - VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ, DEFINICE A ŠKOLENÍ

viz. Díl 1

2.1.1.1.1.1.1 ČÁST 2 - KLASIFIKACE

viz. Díl 1

ČÁST 3 - VYJMENOVÁNÍ NEBEZPEČNÝCH VĚCÍ, ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ A VYNĚTÍ Z PLATNOSTI

Kapitola 3.1 Všeobecně

- 3.1.1 Rozsah platnosti a všeobecná ustanovení
- 3.1.2 Oficiální pojmenování pro přepravu
- 3.1.3 Směsi nebo roztoky
- 3.1.4 Skupiny oddělování

Kapitola 3.2 Seznam nebezpečných věcí

- 3.2.1 Struktura Seznamu nebezpečných věcí
- 3.2.2 Zkratky a symboly

Kapitola 3.3 Zvláštní ustanovení pro určité látky, materiály nebo předměty

Kapitola 3.4 Omezená množství

- 3.4.1 Všeobecně
- 3.4.2 Balení
- 3.4.3 Uskladnění
- 3.4.4 Oddělování
- 3.4.5 Označování
- 3.4.6 Dokumentace
- 3.4.7 Látky znečišťující moře

Kapitola 3.5 Nebezpečné věci balené ve vyňatých množstvích

- 3.5.1 Vyňatá množství
- 3.5.2 Obaly
- 3.5.3 Zkoušky pro kusy
- 3.5.4 Značení kusů
- 3.5.5 Maximální počet kusů v nákladní dopravní jednotce
- 3.5.6 Dokumentace
- 3.5.7 Skladování
- 3.5.8 Oddělování

ČÁST 4 - USTANOVENÍ PRO BALENÍ A CISTERNY

viz. Díl 1

ČÁST 5 - POSTUPY PŘI ODESLÁNÍ

viz. Díl 1

ČÁST 6 - KONSTRUKCE A ZKOUŠENÍ OBALŮ, VELKÝCH NÁDOB PRO VOLNĚ LOŽENÉ LÁTKY (IBC), VELKÝCH OBALŮ, PŘEMISTITELNÝCH CISTEREN, VÍCEČLÁNKOVÝCH KONTEJNERŮ NA PLYN (MEGC) A SILNIČNÍCH CISTERNOVÝCH PROSTŘEDKŮ

viz. Díl 1

ČÁST 7 - USTANOVENÍ SOUVISEJÍCÍ S PŘEPRAVNÍMI OPERACEMI

viz. Díl 1

DOPLNĚK A - SEZNAM DRUHOVÝCH A J.N. POLOŽEK OFICIÁLNÍCH POJMENOVÁNÍ PRO PŘEPRAVU

DOPLNĚK B - GLOSÁŘ POJMENOVÁNÍ

INDEX

Ministerstvo dopravy

Námořní úřad ČR

samostatné oddělení vodní dopravy

nábř. Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

ČÁST 3

VYJMENOVÁNÍ NEBEZPEČNÝCH VĚCÍ, ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ A VYNĚTÍ Z PLATNOSTI

KAPITOLA 3.1 VŠEOBECNĚ

3.1.1 Rozsah platnosti a všeobecná ustanovení

3.1.1.1 Seznam nebezpečných věcí v kapitole 3.2 obsahuje mnoho nebezpečných věcí obvykle nejvíce přepravovaných. Seznam zahrnuje položky pro určité chemické látky a předměty a druhové nebo „jinde nejmenované“ položky. Vzhledem k tomu, že není prakticky možné zahrnout do Seznamu samostatnou jmenovitou položku pro každou chemickou látku nebo předmět komerčního významu, zejména pojmenování pro směsi a roztoky rozličných chemických složení a koncentrací, zahrnuje Seznam nebezpečných věcí také druhová nebo „jinde nejmenovaná“ pojmenování (např. EXTRAKTY OCHUCOVACÍ, KAPALNÉ, UN 1197 nebo LÁTKA HOŘLAVÁ, KAPALNÁ, J.N., UN 1993). Na tomto základě je Seznam nebezpečných věcí určen k tomu, aby obsahoval vhodné pojmenování nebo položku pro jakoukoli nebezpečnou věc, kterou je možno přepravovat.

3.1.1.2 Je-li nebezpečná věc zvlášť jmenovitě uvedena v Seznamu nebezpečných věcí, musí být přepravována podle ustanovení v tomto seznamu, která přísluší této nebezpečné věci. Druhová nebo „jinde nejmenovaná“ položka se smí použít jen pro přepravu látek, materiálů nebo předmětů, které nejsou zvlášť jmenovitě uvedeny, Taková nebezpečná věc se smí přepravovat až poté, kdy byly určeny její nebezpečné vlastnosti. Nebezpečné věci se musí klasifikovat podle definic tříd, zkoušek a kritérií. Musí se použít pojmenování, které co nejpřesněji popisuje nebezpečné věci. Jen tehdy, pokud není v Seznamu nebezpečných věcí uvedeno specifické pojmenování nebezpečných věcí, nebo pokud s nimi spojená hlavní nebo vedlejší nebezpečí nejsou odpovídající, smí se použít druhová nebo „jinde nejmenovaná“ položka. Klasifikace musí být provedena odesilatelem nebo odpovídajícím příslušným orgánem, kde je to v tomto řádu stanoveno. Jakmile je určena třída nebezpečné věci, musí být dodrženy všechny podmínky pro přepravu předepsané v tomto řádu. Každá nebezpečná věc, která má výbušné vlastnosti, nebo existuje podezření, že by je mohla mít, musí být nejprve posouzena pro zařazení do třídy 1. Některé hromadné položky mohou být druhové nebo „jinde nejmenované“ za podmínky, že tento řád obsahuje ustanovení zajišťující bezpečnost, jak vyloučením příliš nebezpečných věcí z normální přepravy, tak i zohledněním všech vedlejších nebezpečí některých věcí.

3.1.1.3 Nestálost, která je vlastní některým věcem, může nabýt rozličných nebezpečných forem, například výbuchu, polymerace s intenzivním vyvíjením tepla nebo uvolňování hořlavých, toxických, žíravých nebo dusivých plynů. Seznam nebezpečných věcí udává, že určité nebezpečné věci, nebo nebezpečné věci ve specifické formě, koncentraci nebo stavu je zakázáno přepravovat po moři. To znamená, že tyto uvedené věci nejsou vhodné pro přepravu po moři za normálních podmínek přepravy. To neznamená, že takové věci se nesmějí přepravovat za žádných okolností. U většiny věcí může být jejich nestálost regulována vhodným obalem, ředěním, stabilizací, přidáním inhibitoru, řízením teploty nebo jinými opatřeními.

3.1.1.4 Jsou-li v Seznamu nebezpečných věcí pro danou nebezpečnou věc stanovena preventivní opatření (taková, jako že musí být „stabilizovaná“ nebo „s x % vody nebo flegmatizačního prostředku“), nesmí být taková nebezpečná věc normálně přepravována, pokud tato opatření nebyla učiněna, ledaže je dotyčná položka uvedena jinde (např. ve třídě 1), bez jakéhokoli údaje nebo s rozdílnými preventivními opatřeními.

3.1.1.5 Určité látky mají z povahy svého chemického složení tendenci polymerizovat nebo jinak nebezpečně reagovat za určitých teplotních podmínek nebo při styku s katalyzátorem. Zmírnění této tendence může být provedeno buď vyžadováním zvláštních přepravních podmínek, nebo přidáním přiměřeného množství chemických inhibitorů nebo stabilizátorů k produktu. Tyto produkty musí být dostatečně stabilizovány, aby se zamezilo jakékoli nebezpečné reakci během zamýšlené plavby. Pokud toto nemůže být zajištěno, je přeprava takových produktů zakázána.

- 3.1.1.6** Jestliže má být obsah přemístitelné cisterny přepravován v zahřátém stavu, je třeba přepravní teplotu udržovat během zamýšlené plavby, ledaže by krystalizace nebo ztuhnutí při ochlazení nevedly k nestabilitě, což se může stát u některých stabilizovaných nebo inhibovaných produktů.

3.1.2 Oficiální pojmenování pro přepravu

POZNÁMKA 1: Oficiální pojmenování pro přepravu nebezpečných věcí jsou ta pojmenování, která jsou uvedena v kapitole 3.2, Seznamu nebezpečných věcí. Do tohoto seznamu byla zahrnuta synonyma, druhé názvy, začáteční písmena, zkratky názvů atd., aby se usnadnilo vyhledávání oficiálního pojmenování pro přepravu (viz část 5, Postupy pro odesílání).

POZNÁMKA 2: K oficiálním pojmenováním pro přepravu, která se mají používat pro přepravu vzorků, viz 2.0.4. K oficiálním pojmenováním pro přepravu, která se mají používat pro přepravu odpadů, viz 5.4.1.4.3.3.

- 3.1.2.1** Oficiální pojmenování pro přepravu je tou částí položky, která věci uvedené v Seznamu nebezpečných věcí nejpřesněji popisuje, a je napsáno velkými písmeny (plus číslice, řecká písmena, "sec", "terc" a písmena "m", "n", "o" a "p", které jsou nedílnou součástí pojmenování). Za hlavním oficiálním pojmenováním pro přepravu může být udáno alternativní oficiální pojmenování pro přepravu v závorkách [např. ETHANOL (ETHYLALKOHOL)]. Části názvu položky, které jsou napsány malými písmeny, se nepovažují za součást oficiálního pojmenování pro přepravu, ale mohou být použity.

- 3.1.2.2** Je-li pod jedním UN číslem uvedena kombinace více různých oficiálních pojmenování pro přepravu a tato jsou od sebe oddělena spojkami „a“ nebo „nebo“ napsanými malým písmem, nebo jsou oddělena čárkami, musí být v přepravním dokladu a na značkách kusu uvedeno pouze to nevhodnější. Následující příklady znázorňují postup při výběru oficiálního pojmenování pro přepravu v takových případech:

- .1 UN 1057 ZAPALOVAČE nebo NÁDOBKY S NÁPLNÍ DO ZAPALOVAČŮ – jako oficiální pojmenování pro přepravu se použije nevhodnější z uvedených možných kombinací:

ZAPALOVAČE
NÁDOBKY S NÁPLNÍ DO ZAPALOVAČŮ;

- .2 UN 2583 KYSELINY ALKYLSULFONOVÉ, TUHÉ nebo KYSELINY ARYLSULFONOVÉ, TUHÉ, obsahující více než 5 % volné kyseliny sírové. Oficiální pojmenování pro přepravu je nevhodnější z následujících:

KYSELINY ALKYLSULFONOVÉ, TUHÉ
KYSELINY ARYLSULFONOVÉ, TUHÉ

- .3 UN 2793 KOVY ŽELEZNÉ JAKO TRÍSKY PŘI VRTÁNÍ, FRÉZOVÁNÍ, SOUSTRUŽENÍ, ODPADY ve formě schopné samoohřevu. Oficiální pojmenování pro přepravu je nevhodnější z následujících kombinací:

KOVY ŽELEZNÉ JAKO TRÍSKY PŘI VRTÁNÍ
KOVY ŽELEZNÉ JAKO TRÍSKY PŘI FRÉZOVÁNÍ
KOVY ŽELEZNÉ JAKO TRÍSKY PŘI SOUSTRUŽENÍ
KOVY ŽELEZNÉ ODPADY

- 3.1.2.3** Oficiální pojmenování pro přepravu může být použito v jednotném nebo množném čísle, jak je to vhodné. Kromě toho, pokud oficiální pojmenování pro přepravu obsahuje blíže určující pojmy, je pořadí těchto pojmů v přepravním dokladu nebo v označení kusů libovolné. Pro věci třídy 1 mohou být použity obchodní nebo vojenské názvy, které obsahují oficiální pojmenování pro přepravu doplněné dodatečným popisným textem.

- 3.1.2.4** Mnoho látek má položku jak pro kapalný, tak i tuhý stav (viz definice kapaliny a tuhé látky v 1.2.1), nebo pro tuhou látku a roztok. Jsou jim přidělena různá UN čísla, která nemusí nutně následovat po sobě. Podrobnosti jsou uvedeny v abecedním seznamu, např.:
NITROXYLENY, KAPALNÉ –	6.1	1665
NITROXYLENY, TUHÉ –	6.1	3447.
- 3.1.2.5** Je-li látka, která je podle definice uvedené v oddílu 1.2.1 látkou tuhou, podávána k přepravě v roztaveném stavu, doplní se její oficiální pojmenování pro přepravu upřesňujícím slovem „ROZTAVENÝ“, pokud toto slovo v něm již není obsaženo (jako je např. ALKYL FENOL, TUHÝ, J.N., ROZTAVENÝ). K zahřátým látkám viz 5.4.1.4.3.4.
- 3.1.2.6** S výjimkou samovolně se rozkládajících látek a organických peroxidů, a pokud není slovo „STABILIZOVANÝ“ již velkými písmeny uvedeno v pojmenování obsaženém v Seznamu nebezpečných věcí, musí být toto slovo doplněno jako součást oficiálního pojmenování pro přepravu látky, která by bez stabilizace nebyla připuštěna k přepravě podle 1.1.3 z důvodu své náchylnosti nebezpečně reagovat za normálních podmínek přepravy (např. LÁTKA TOXICKÁ, KAPALNÁ, ORGANICKÁ, J.N., STABILIZOVANÁ). Je-li ke stabilizaci takových látek použito řízení teploty k zamezení vzniku nebezpečného přetlaku, nebo vyvíjení nadměrného tepla, nebo je-li použita chemická stabilizace v kombinaci s řízením teploty, pak:
- 1 pro kapaliny a tuhé látky, kde SAPT (měřena s inhibitorem nebo bez něho, použije-li se chemická stabilizace) je menší nebo rovna SAPT předepsané v 2.4.2.5.2, platí zvláštní ustanovení 386 kapitoly 3.3, a ustanovení oddílu 7.3.7;
 - 2 Pokud již nejsou uvedena velkými písmeny v pojmenování v seznamu nebezpečných věcí, musí být slova „S ŘÍZENÍM TEPLoty“ doplněna jako součást oficiálního pojmenování pro přepravu.
 - 3 pro plyny: podmínky přepravy musí být schváleny příslušným orgánem.
- 3.1.2.7** Hydráty smějí být přepravovány pod oficiálním pojmenováním pro přepravu pro bezvodou látku.
- 3.1.2.8 Druhové položky nebo “ jinde nejmenované “ (J.N.) položky**
- 3.1.2.8.1** Druhá a “J.N.” oficiální pojmenování pro přepravu, u nichž je ve sloupci 6 Seznamu nebezpečných věcí uvedeno zvláštní ustanovení 274 nebo 318, musí být doplněna technickým nebo chemickým skupinovým názvem, pokud jeho zveřejnění nezakazují vnitrostátní předpisy nebo mezinárodní dohoda u látek podléhajících kontrole. Pro výbušné látky nebo předměty třídy 1 může být popis nebezpečných věcí doplněn dodatečným popisným textem uvádějícím obchodní nebo vojenské názvy. Technické a chemické skupinové názvy musí být uvedeny v závorkách hned za oficiálním pojmenováním pro přepravu. Rovněž je možno použít vhodný modifikátor, jako „obsahuje“ nebo „obsahující“, nebo jiná upřesňující slova, jako „směs“, „roztok“ atd., a procentní podíl technické složky. Např. „UN 1993 Látka hořlavá, kapalná, j.n. (obsahuje xylen a benzen), 3, OS II“.
- 3.1.2.8.1.1** Technickým názvem musí být uznávaný chemický nebo biologický název, nebo jiný název běžně používaný ve vědeckých a technických publikacích, časopisech a textech. Obchodní názvy nesmějí být k tomuto účelu používány. U pesticidů se smějí používat jen obvyklé názvy ISO, jiné názvy uvedené v publikaci Světové zdravotnické organizace (WHO) Recommended Classification of Pesticides by Hazard and Guidelines to Classification anebo pojmenování jejich aktivní látky (aktivních látek).
- 3.1.2.8.1.2** Pokud je směs nebezpečných věcí nebo předměty obsahující nebezpečné věci popsána (popsány) jednou z „J.N.“ položek nebo „druhových“ položek a je-li u této položky uvedeno v tabulce A zvláštní ustanovení 274, stačí uvést jen dva komponenty, které převážně přispívají k jednomu nebo více druhům nebezpečí směsi nebo předmětů, vyjma látek, které podléhají kontrole a jejichž popis je zakázán vnitrostátními předpisy nebo mezinárodní dohodou. Je-li kus, který směs obsahuje, opatřen bezpečnostní značkou, která označuje vedlejší nebezpečí, musí být jedním z obou v závorkách udaných technických názvů název komponentu, který vyžaduje použití bezpečnostní značky pro vedlejší nebezpečí.

3.1.2.8.1.3 Následující příklady ukazují, jakým způsobem se u J.N. položek doplňují oficiální pojmenování pro přepravu technickým názvem věci:

UN 2902 PESTICID KAPALNÝ, TOXICKÝ, J.N. (drazoxolon)

UN 3394 LÁTKA ORGANOKOVOVÁ, KAPALNÁ, PYROFORNÍ, REAGUJÍCÍ S VODOU (trimethylgalium).

UN 3540 PŘEDMĚTY OBSAHUJÍCÍ HOŘLAVOU KAPALINU, J.N. (pyrrolidin)

3.1.2.9 **Látky znečišťující moře**

3.1.2.9.1 Pro druhové nebo jinde nejmenované položky (J.N.) musí být oficiální pojmenování doplněno uznávaným chemickým názvem látky znečišťující moře.

3.1.2.9.2 Následující příklady uvedeny níže ukazují, jakým způsobem se oficiální pojmenování doplňuje uznávaným chemickým názvem věci pro tyto položky:

UN 1993 LÁTKA HOŘLAVÁ, KAPALNÁ, J.N. (propyl acetát di-n-butylcín-2-ethylhexanoát), třída 3, OS III, (50 °C c.c.), LÁTKA ZNEČIŠŤUJÍCÍ MOŘE

UN 1263 BARVA (triethylbenzen), třída 3, OS III, (27 °C c.c.), LÁTKA ZNEČIŠŤUJÍCÍ MOŘE

3.1.3 **Směsi nebo roztoky**

POZNÁMKA: Tam, kde je látka jmenovitě uvedena v Seznamu nebezpečných věcí, musí být identifikována oficiálním pojmenováním pro přepravu uvedeným v Seznamu nebezpečných věcí. Takové látky mohou obsahovat technické nečistoty (pocházející například z výrobního procesu) nebo přísady pro stabilizaci nebo jiné účely, které nemají vliv na jejich klasifikaci. Avšak látka jmenovitě uvedená, obsahující technické nečistoty nebo přísady pro stabilizaci nebo jiné účely mající vliv na její klasifikaci, musí být považována za směs nebo roztok (viz 2.0.2.2 a 2.0.2.5).

3.1.3.1 Směs nebo roztok nepodléhá ustanovením tohoto Řádu, jestliže charakteristiky, vlastnosti, forma nebo fyzikální stav směsi nebo roztoku jsou takové, že nespĺňuje kritéria, včetně kritérií z osobní praxe, pro zařazení do některé z tříd.

3.1.3.2 Směs nebo roztok složené z jedné převažující látky, jmenovitě uvedené v Seznamu nebezpečných věcí, a z jedné nebo více látek nepodléhající(ch) ustanovením tohoto Řádu a/ nebo stopových množství jedné nebo více látek jmenovitě uvedených v Seznamu nebezpečných věcí, musí být přiřazeny k UN číslu a oficiálnímu pojmenování pro přepravu převažující látky, jmenovitě uvedené v Seznamu nebezpečných věcí, ledaže:

.1 směs nebo roztok je jmenovitě uveden(a) v Seznamu nebezpečných věcí;

.2 pojmenování a popis látky jmenovitě uvedené v Seznamu nebezpečných věcí výslovně vyjadřují, že se vztahují jen na čistou látku;

.3 třída nebo podtřída nebezpečnosti, vedlejší nebezpečí, obalová skupina nebo fyzikální stav této směsi nebo roztoku jsou odlišné od třídy nebo podtřídy nebezpečnosti, vedlejšího(ch) nebezpečí, obalové skupiny nebo fyzikálního stavu látky jmenovitě uvedené v Seznamu nebezpečných věcí; nebo

.4 charakteristiky nebezpečnosti a vlastnosti směsi nebo roztoku vyžadují opatření v případě nehody nebo nouzové situace, která jsou odlišná od opatření vyžadovaných pro látku jmenovitě uvedenou v Seznamu nebezpečných věcí.

3.1.3.3 Upřesňující slova jako jsou "SMĚS" nebo "ROZTOK", jak je to náležité, musí být připojena jako součást oficiálního pojmenování pro přepravu, např. "ACETON ROZTOK". Kromě toho, koncentrace směsi nebo roztoku může být uvedena za základním popisem směsi nebo roztoku, např. "ACETON 75 % ROZTOK".

3.1.3.4 Směs nebo roztok splňující klasifikační kritéria tohoto Řádu, která(y) není jmenovitě uveden(a) v Seznamu nebezpečných věcí a je složen(a) ze dvou nebo více nebezpečných věcí se přiřadí pod

položku, jejíž oficiální pojmenování pro přepravu, popis, třída nebo podtřída nebezpečnosti, vedlejší nebezpečí a obalová skupina popisuje co nejpřesněji směs nebo roztok.

3.1.4 Skupiny oddělování

3.1.4.1 Pro účely oddělování, byly nebezpečné věci mající určité podobné nebezpečné vlastnosti seskupeny do skupin oddělování, viz 7.2.5.

3.1.4.2 Uznává se, že ne všechny látky spadající do skupiny oddělování jsou jmenovitě uvedeny v IMDG Code. Tyto látky jsou přepravovány pod j.n. položkami. I když tyto j.n. položky nejsou samy uvedeny v segregačních skupinách (viz 3.1.4.4), musí odesílatel rozhodnout, zda je vhodné jejich zařazení pod skupinu oddělování, a pokud ano, musí tuto skutečnost uvést v přepravním dokladu (viz 5.4.1.5.11).

3.1.4.3 Skupiny oddělování v tomto řádu nezahrnují látky, které jsou mimo klasifikační kritéria tohoto řádu. Uznává se, že některé látky, které nejsou nebezpečné, mají podobné chemické vlastnosti jako látky uvedené ve skupinách oddělování. Odesílatel nebo osoba odpovědná za naložení věcí do nákladní dopravní jednotky, který(á) má znalosti o chemických vlastnostech takových věcí, může rozhodnout na základě dobrovolnosti o použití ustanovení o oddělování vztahujících se na příslušnou skupinu oddělování.

3.1.4.4 Jsou definovány následující skupiny oddělování (segregační skupiny):